

KRONIEK EN GENEALOGIE VAN HET GESLACHT RHOEN

DEEL 3

door H. Van Wersch

Na het overlijden van burgemeester Henricus Rhoen in Bocholtz op 12 november 1843 moest men een memorie van successie opmaken. Dit moest gebeuren in verband met de verdeling van de erfenis.

Er waren drie erfgenamen, namelijk:

1. Maximiliaan Rhoen, 38 jaar, de oudste zoon.
2. Hubertina Horsmans-Rhoen, oud 35 jaar, de dochter van Henricus Rhoen, die met haar echtgenoot, Jan Mathias Horsmans op de hoeve Kaardenbeek in Klimmen woonde.
3. Anna Maria Rhoen-Beneke, de weduwe van Henricus Rhoen, oud 41 jaar. Zij treedt op als voogdes over de vier minderjarige kinderen van Henricus Rhoen.

Te verdelen zijn twee huizen (waarvan een "op de Boor" en zestien percelen land. Van het aandeel der kinderen heeft Anna Maria Rhoen-Beneke het vruchtgebruik. Behalve dat inkomen geniet zij ook nog de inkomsten die zij heeft als "winkeliersche".

Maximiliaan volgde zijn vader als gemeentesecretaris op. Hij is dat gebleven tot 1862. De functie van gemeenteontvanger had hij al in 1834 en is dat tot zijn aan dood in 1868 gebleven.

Tot opvolger van Henricus Rhoen als burgemeester werd Xaverius Vincken benoemd, die deze functie van 1844 tot 1857 in Bocholtz vervuld heeft.

Door het overlijden van zijn vader kwam Maximiliaan Rhoen ook in het bezit van de erfenis van Anna Gertrude Vliex, de tweede echtgenote van Henricus Rhoen, namelijk de Schoutenhof ("Sjootsehof") en enkele percelen land. Verder ontving hij jaarlijks de helft van de pacht van de "Kruutsbreur".

De andere helft van deze pacht kreeg Hubertina Horsmans-Rhoen.

Zoals we reeds eerder schreven kwam in 1848 Carel Scheeren uit Laurensberg op deze boerderij als pachter. De huur bedroeg toen 723 francs. Dat was ongeveer 350 gulden.

In 1869 zat Caspar Kreuels, gehuwd met Elisabeth Benders, beiden uit Simpelveld als pachter op deze hoeve. De huur bedroeg toen als 1400 franken, bijna het dubbele. Of toen ook als spreke was van inflatie?

Uit dit alles kan men opmaken dat Maximiliaan in zeer goede doen verkeerde. Als gemeenteontvanger en -secretaris genoot hij ook een behoorlijk salaris. In die tijd was dat - na de grondwetswijziging van Thorbecke in 1848 - nogal wat verhoogd.

In 1850 verdiende een arbeider in Nederland ongeveer tweehonderd gulden per jaar. Dat was toen een modaal inkomen. Inkomens van vierhonderd gulden en meer waren slechts voor enkele goedgesitueerden, als grote herenboeren of renteniers, weggelegd. Het beroep van rentenier kon zich iemand veroorloven die meer als vijfduizend gulden had uitstaan tegen een rente van 5%.

Geld werd allen op gezegeld papier gegeven met daarbij vaak als onderpand een stuk land of weide.

Tussen 1848 en 1866 had Maximiliaan Rhoen aan tientallen mensen bedragen geleend van honderd tot vierhonderd gulden. Toentertijd kapitale bedragen. En dat niet alleen aan mensen uit Bocholtz. In veel plaatsen in de omgeving wisten ze hem te vinden als men geld nodig had. Onder andere uit plaatsen als Simpelveld, Kerkrade, Heerlerbaan, Ubachsberg, Margraten, Gulpen, Wijre en vele andere.

Al deze kapitalen waren uitgezet aan 5%. Alleen burgemeester Vincken (zijn baas) kreeg een kapitaal van 800 francs (375 gulden) in 1855 à 4½%. Verder zijn neef Hubert van Wersch uit Simpelveld (mijn grootvader) hoefde maar 4% te betalen. Hij was immers

getrouwd met Hubertina Horsmans uit Kaardenbeek die een dochter van de zuster van Maximiliaan was.

In het kader een lijstje van mensen die geld geleend hadden van Maximiliaan. Hij was zo'n beetje de "Godfather" van de familie.

Op politiek terrein was het in die jaren zeer onrustig. Toen de afscheiding tussen Nederland en België in 1839 een voldongen feit was hebben de bewoners van deze streek daar zich niet zo maar bij neergelegd. Zij voerden oppositie en pleegden verzet.

Onze koning Willem I die de scheiding tussen Nederland en België maar moeilijk kon verkroppen trad in 1840 teleurgesteld en ontmoedigd af. Ofschoon hij tegenover de katholieke inwoners allesbehalve welwillend optrad huwde hij in dat jaar op 68-jarige leeftijd met de Belgische katholieke gravin Henriëtte d'Oultremont. Het echtpaar vestigde zich in Berlijn waar koning Willem I in 1843 overleed.

Problemen met de huwelijken van de Oranjes waren er toen ook al. Zijn zoon Willem II volgde hem in Nederland als koning en in Luxemburg als Groothertog op. Ten opzichte van de katholieken was deze koning veel soepeler als zijn vader.

Tijdens de strijd tussen Nederland en België verbleef Willem II in Brabant (Tilburg) waardoor hij de katholieke bevolking veel beter had leren kennen.

Toch zochten toen veel inwoners van Limburg aansluiting bij Duitsland. Het hertogdom Limburg was immers lid van de Duitse Bond. Werner Brand, burgemeester van Simpelveld van 1817 tot 1875 richtte zich zelfs tot het Duitse Parlement in Frankfurt met het verzoek om aansluiting bij Duitsland te krijgen. (Zie DE BONGARD, jrg. 3, 1991 nr. 2 over deze kwestie.)

Het jaar 1848 bracht in vele landen van Europa een radicale ommekeer. Zo kregen wij in Frankrijk de "Februari-revolutie" die een eind maakte aan de monarchie. Louis Philippe die van 1830 tot 1848 koning was moest aftreden. Frankrijk werd een Republiek met

Lodewijk Napoleon als president. Zoals we reeds in het eerste deel van onze Rhoen Kroniek schreven werd hij in 1852 Keizer van Frankrijk.

In veel Duitse staten brak in 1848 de "März"-revolutie uit. Deze maakte aan de absolute regeringsvorm in veel staten een einde.

In Oostenrijk (Wenen) deed na een oproer de regerende vorst afstand van de troon en kwam de bekende Frans-Jozef als keizer op de troon van 1848 tot 1916.

Onze koning Willem II die de toestand in 1848 erg kritiek vond gaf op tijd aan de toenmalige liberale minister Thorbecke opdracht de grondwet zo te veranderen dat de democratische rechten van de bevolking meer tot uiting kwamen. Vanaf die tijd ligt de macht bij het volk dat zijn eigen vertegenwoordigers in de Kamer kon kiezen.

We keren weer terug naar onze streek. Hier hadden ook belangrijke veranderingen plaatsgevonden. Door de aanleg van de spoorlijn Maastricht-Simpelveld-Aken werd de infrastructuur geweldig verbeterd.

De opvolger van burgemeester Rhoen, de heer Xavier Vincken en ook zijn gemeenteraad zagen het belang van deze spoorweg niet zitten. Integendeel, zij voorzagen alle mogelijke gevaren met de invoering van dat "duivelse paard" op wiertjes. Het vee zou minder melk geven en "verschieten", enzovoorts enzovoorts. Daarvandaan kwam in Simpelveld het grote grensstation te liggen, met alle gunstige gevolgen voor het dorp. In Bocholtz daarentegen kwam slechts een klein plaatskaartenkantoor.

In 1853 werd deze spoorlijn geopend. Het was de eerste internationale spoorweg van Nederland. De komst van veel spoorweg- en douane-personeel maar vooral door de vele reizigers die van de spoorweg gebruik maakten was voor de economie van Simpelveld een grote vooruitgang. De boeren konden hun overtollige producten als boter, eieren groente, fruit en nog vele andere producten op de markt in Aken kwijt.

Jesus + Maria + Joseph.

Ter Heide van Jesus bid tot troost der ziel van saligen den Heer

JOANNES MATHIAS HORMANS.

echtgenoot van

ANNA CATHARINA HUBERTINA BHOEK,
welke, voorzien met de laatste H.L. Sacramenten,
ten gevolge eener langdurige ziekte met het grootste
geduld verdragen, den 12 December 1881 's avonds
omtrent 6 ure, in den ouderdom van ruim 58 jaren,
aldaar geboren zijnde den 4 Junij 1803, zacht en
volkomen overgegeven aan den goddelijken wil, op
den Hof Caardenbeek, parochie Klimmen, in den
Heer ontalpen is.

De eeuwige rust is beter dan eenige goddelijke kwijting.

Ex. 20, v. 17.

Mijne hulpelooze kwaal aanwaarde geene genedig.

Hij heeft ellendige dagen gehad en dreevige nachten geteld.
Bensauwbeden en pijn heeft hij uitgestaan en den naam
des Heeren aangeroepen.

Hij is de Heere, dat hij doe hetgene behagelijc is in zijne
oogen. I. K. der K.H.H. 21.

Want wat is het Jern, een damp die maar voor een oogen-
blik verdwijnt hoe lang men het ook behoudt. Jan. 44.

Liefste vrouw en kinderen ik moet u verlaten,
de Heer heeft mij geroepen. Laat het godacht van
de hemelsche glorie, welke bereid is voor degenen
die den Heer gediend hebben, u ter hulpe komen
in uwe droefheid. Zijt dan getroost en mogen uwe
gebeden, welke 'gij aan den Heer opoffert, zijne
barmhartigheid voor mij verwerven.

H. I. P.

Maastricht. Van Nass-Avenue, no. 51a

*Het bidprentje van
Johannens Mathias Hormans*

Schoolstraat — Bocholtz

*De Schoolstraat aan het begin van de vorige eeuw.
Op de voorgrond links de in 1881 gebouwde Jongensschool*

Verder vonden allerlei ambachtslui als metselaars, stukadoors en vele andere beroepen werk aldaar. Enfin, voor een groot deel van Zuid-Limburg betekende het een grote vooruitgang.

In 1857 heeft burgemeester X. Vincken die in 1843 opvolger was van Henr. Rhoen zijn functie opgegeven. In verband met de spoorlijn heeft hij waarschijnlijk wat veel kritiek gekregen. Hij was eerst 62 jaar oud. In 1880 is hij op 85-jarige leeftijd overleden.

Zijn opvolger was Gabriël Jozef Deutz, landbouwer van beroep. Hij woonde op de "Sjootsehof". Deze was nu de nieuwe baas van Maximiliaan Rhoen, die het ook wat kalmer aan ging doen. In 1862 trad hij als gemeentesecretaris af. Wel bleef hij tot aan zijn dood in 1868 gemeenteontvanger.

Tot zijn opvolger als gemeentesecretaris werd zijn jongste halfbroer, Dominicus geheten, benoemd. Deze was eerst 23 jaar oud, dat wil zeggen, 34 jaar jonger.

Dominicus Rhoen was van beroep, hoe kon het ook anders, landmeter. Deze capaciteit had hij vast en zeker van zijn vele voorvaders geërfd. Tussen deze twee broers moet ondanks het grote leeftijdsverschil een hartelijke verstandhouding bestaan hebben. Dat blijkt uit het testament dat Maximiliaan in 1868 te Burtscheid-Aken had laten opmaken. Hij benoemde Dominicus als enige en algemene erfgenaam en uitvoerder van zijn laatste wil. Maximiliaan was toen 63 jaar oud en voor herstel van zijn gezondheid zocht hij bij de warme zwavelbronnen genezing. Hij heeft er echter geen baat bij gevonden en overleed aldaar op 17 juli 1868. De overlijdensakte is zowel in Aken als in Bocholtz opgemaakt. Aangifte in Aken deed Wilhelm Lang, van beroep badhuishouder, en Herman Wortman, van beroep gemeenteambtenaar.

Uit het testament van M. Rhoen kan men zien en concluderen dat hij een uitzonderlijk eerlijk en goed mens moet zijn geweest. Aan de armen van Bocholtz vermaakt hij 350 gulden. Dit kapitaal wordt vastgezet en de rente hiervan jaarlijks door het armbestuur

van Bocholtz onder de armen, en bij voorkeur de zieke huisarmen verdeeld. In die tijd, toen er helemaal geen sociale voorzieningen waren, was dit voor menige arme een hele uitkomst.

Aan zijn zuster Hubertina Horsmans-Rhoen in Klimmen vermaakte hij de helft van de Kruisbroedershof die hem toebehoorde en de daarbij behorende landerijen, ongeveer 10 ha. De andere helft van de hof behoorde haar reeds toe. In 1861 was Hubertina door het overlijden van haar man Jan Mathias Horsmans (zie bidprentje) weduwe geworden met 11 kinderen.

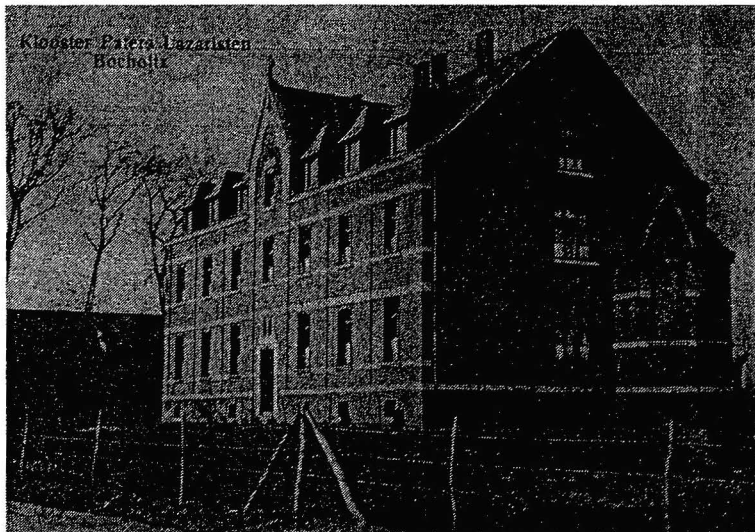
Aan deze kinderen vermaakte Maximiliaan de geldkapitalen die hij had uitstaan. Zoals we eerder schreven was dat een behoorlijk kapitaal. Eén van deze kinderen echter was hiervan uitgesloten wegens onvrede met haar moeder. Het was dochter Johanna (in 1830 op de Kruisbroedershof geboren). Zij was gehuwd met J. Eussen. Deze had in 1862 het testament van zijn schoonvader Jan Math. Horsmans aangevochten en niet erkend. Dat had Maximiliaan hem erg kwalijk genomen en daarom had hij hem onterfd.

Aan zijn oudste halfbroer Johan Anton Rhoen, van beroep smid in Bocholtz, liet Maximiliaan f 3500 na (d.w.z. het jaarlijkse inkomen van ongeveer twintig arbeiders). Deze moest echter het kapitaal vastzetten tegen 4 % rente waarvan hij dan het vruchtgebruik had. Zijn kinderen kregen na het overlijden van hun vader Anton het kapitaal uitgekeerd.

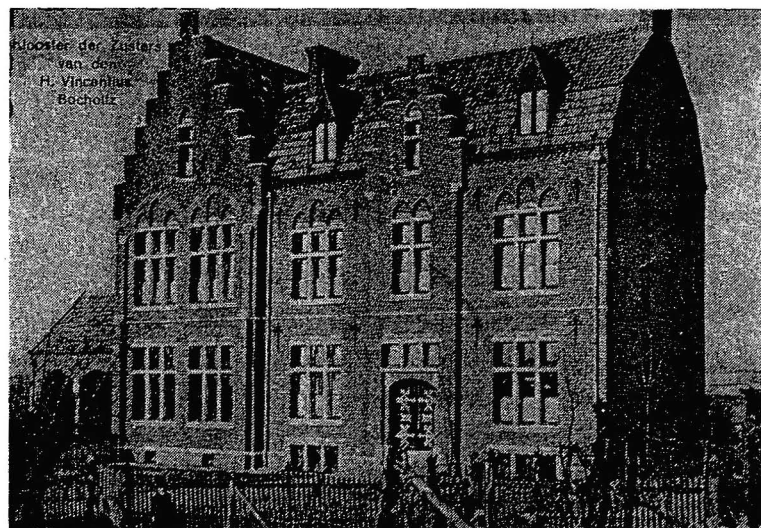
De andere halfbroer Karl Rhoen, landbouwer, wonend op de Rode Put in Simpelveld kreeg f 3540 die ook uitgezet werden tegen 4 %. Na zijn dood konden de kinderen het kapitaal verdelen.

Zoals we reeds eerder schreven werd Dominicus, de jongste halfbroer van Maximiliaan, de enige erfgenaam en algemene uitvoerder van zijn testament. In 1862 was Dominicus hem als gemeentesecretaris opgevolgd. In de regio fungeerde hij als landmeter of deftiger gezegd als "géometer".

Toen Maximiliaan in 1868 overleed volgde hij hem ook als gemeenteontvanger op.

*Het klooster van
de Paters Lazaristen.
Gebouwd in 1912 en tot in
de jaren 30 bewoond
door de Paters.
In januari 1967
door brand verwoest.*

*Klooster van de
"Dochters van Liefde" van
Vincentius à Paolo.
Gebouwd in 1913.*

Na het overlijden van burgemeester Deutz in 1866 werd Nic. Jos Gupperts door de Koning als zodanig tot burgemeester van Bocholtz benoemd. Hij heeft deze functie tot 1876 uitgeoefend.

Hoe raar en vreemd het ook moge klinken werd in 1876 onze Dominique Rhoen, die reeds gemeentesecretaris en -ontvanger was, tot burgemeester aangesteld. Maar deze drie functies konden niet samengaan. Dat was onverenigbaar. De functie van ontvanger moest hij toen opgeven. Zijn opvolger als gemeenteontvanger werd de heer Leon Senden van 1876 tot 1892. Tot aan zijn dood in 1908 is Dom. Rhoen burgemeester en secretaris van de gemeente Bocholtz geweest.

Om terug te komen op het testament van Maximiliaan zien we dat hij zelfs een deel van zijn vermogen aan zij stiefmoeder Anna Maria Rhoen-Beneke nalaat. Hij handelt hier zeker in de geest van zijn vader Henricus Rhoen. De tekst hierover in het testament luidt als volgt:

“Eerstens moet hij (Dominicus Rhoen als uitvoerder van het testament) aan zijn moeder Anna Maria Rhoen-Beneke betalen een lijfrente van een honderd en veertig francs vrij van successie rechten”.

Dat is toch een bewijs dat hij ten opzichte van de vrouw van zijn overleden vader een bepaalde achting koesterde, die men in dergelijke gevallen niet gauw verwacht zou hebben.

In het testament lezen we verder dat iedere arme van Bocholtz die de begrafenis van Maximiliaan bijwoonde in geld of brood, naar keuze van de arme, een bedrag van 35 centen ontving. Dat was in die tijd het dagloon van menige arbeider.

Het lezen van dit testament schetst ons een beeld van de religieuze plechtigheden bij de begrafenissen van toen. Het loon van de koster en de organist bedroeg dertig cent, terwijl de “orgeltrapper” maar tien cent ontving. We kenden toen immers nog geen elektriciteit, vandaar die “orgeltrapper”.

De Kruisbroedershof behoorde dus na het overlijden van Max. Rhoen helemaal aan Hubertina Horsmans-Rhoen wonend op de

hof Kaardenbeek in Klimmen. In 1876 kwam een nieuwe pachter, namelijk W. Krutzer alias Kreutzer. De pachtsom werd vastgesteld op 1500 francs per jaar, te betalen in twee halfjaarlijkse termijnen van 750 francs. De pachttermijn beliep meestal een periode van zes tot twaalf jaar.

Toen Hubertina Horsmans-Rhoen (mijn overgrootmoeder) op 9 juni 1879 in Klimmen overleed wilde geen enkel van haar elf kinderen de Kruisbroedershof in Bocholtz overnemen. Daarom ging men over tot openbare verkoop van de “Kruutsbreur” en de daarbij behorende landerijen. Deze verkoop werd gehouden in café Hubert van Wersch-Horsmans tegenover de kerk in Simpelveld. In eerste instantie ging de verkoop van de hof niet door. Maar in 1881 werd de heer Nickes, een rijke inwoner van Aken, de nieuwe eigenaar.

Zijn zoon, pater Heinrich Nickes, Lazarist in Bocholtz, kreeg de hoeve bij deling toegewezen. Hij stelde de bouwgrond voor het klooster der Lazaristen en het klooster der Zusters van Vincentius à Paolo kosteloos ter beschikking.

Deze pater was in 1911 ook de financier “ter bevordering der zedelijke en stoffelijke belangen der inwoners van Bocholtz en omgeving”.

De paters Lazaristen zijn van 1907 tot 1930 in Bocholtz geweest. Na hun vertrek werd het klooster omgebouwd tot verschillende appartementen.

In 1921 verkocht pater Nickes de Kruisbroedershof aan de heer Quirin Grooten en in 1961 kwam de hoeven in bezit van de heer en mevrouw Grooten-Hupperets.

De zusters van Vincentius à Paolo hebben naast hun klooster ook de meisjesschool in Bocholtz gerund. Op dit terrein is nu het verzorgingshuis gevestigd. In 1881 heeft de gemeente Bocholtz naast dit klooster de jongensschool gebouwd.

Wordt vervolgd.

't Heem

't Heem is nit d'r naam alleng
van 't hoës oes hoots en sjteng,
woa-in doe leave dees.
Ooch nit sjtroas of graft
in dieng noabersjajt,
woa's doe sjpatzere gees.

't Heem is nit alleng d'r gaat,
woa-oes zoeveul woëd i-ge-maat
en noe mèr gras en blomme sjtunt.
Och nit dat letste sjtuksjke bênd,
woa noe nog goas en sjwaan en ênd
ziech ruijg aan 't wesje zunt.

't Heem is nit dat Krutz alleng,
gebouwd va Kunder mergelsjteng,
woa weag wer wiejer gunt.
Ooch nit d'r berg en busj en baach,
woa op d'r sjunne zommerdaag
de vuegel loestig fleute dunt.

Ing boeresjuur van hoots en leem
is eave gôd die eege Heem,
hat doa al lang gesjtaange.
Vertseld va geld en vië en huuj,
vertseld van ieuwe tsruk bis huuj
wat mit al is vergaange.

Ouw foto's vol sjtup en zeem,
hure bei die ege Heem.
Hant hoonderde verhoale
va hoës en hof en harmenei,
va bekker, sjmid en brouwerei,
va koäler en hun koale.

Versjwiende va dat aal is sjleem
wat wead hat vuur 't Heem.
Wen vier dat bewaare dunt,
zörrege vier van-aaf huuj
dat ooch vuur jonger huuj
't Heem op heem-aa kunt.

Emate († 1999)

TER HERDENKING

door Math. J. Horbach

Dit jaar is het vijftien jaar geleden dat de "Heemkundevereniging "De Bongard" Simpelveld-Bocholtz" is opgericht. Bij de viering van ons derde lustrum willen we in het bijzonder hen gedenken die tot aan hun overlijden lid waren van onze vereniging.

Velen waren actieve leden, anderen sympathiserende- en ondersteunende leden doch allen waren geïnteresseerd in de geschiedenis van onze gemeenschap. Mede aan hen heeft de vereniging te danken dat "De Bongard" van de grond kwam en bloeide als geen ander!

Lijst van overleden leden in alfabetische volgorde:

Aelmans W.J.	1996	lid	Meijers W.	23-07-1996	lid
Bemelmans J.	09-01-2002	erelid	Rademakers J.	03-08-1994	lid
Berger F.	23-05-1989	lid	Rademakers-Schreurs	03-08-1998	lid
Bisschoff C.	30-06-1999	oud-best.l.	Rameckers A.	18-07-2001	lid
Bogman H.	11-05-1992	secretaris	Rhoul W.	23-02-1996	lid
Bonten-Muyrers A.	02-04-1995	lid	Royen-Eyssen	01-02-1999	lid
Crott J.	1992	lid	Schiffelers W.	29-05-1998	lid
Delissen Th.	01-02-2002	lid	Schmetz J.	04-11-1991	lid
Franssen W.	27-02-1999	best.lid	Schoonbrood-Hamers F.	14-10-1997	lid
Gerards A.	26-04-2001	lid	Smeets B.	24-09-1989	lid
Gorissen-Houben M.	15-05-1992	lid	Smeets-Sevarts G.	24-02-2001	lid
Hanssen H.	29-04-2002	lid	Stijns K.	02-01-1995	lid
Havenith-v. Wersch A.	22-11-1995	lid	Tamborini A.	11-03-1996	lid
Heins-Buskens	10-07-1989	lid	Vaessen-Schneiders	06-10-1997	lid
Hensgens C.	10-11-2001	lid	Vanthoor M.	19-01-1994	lid
Hermans-Deguelle T.	08-01-2000	lid	Vleugels M.	21-07-1999	oud-best.l
Heyke M.	2000	lid	Vliëks H.	15-03-1992	sectie-ldr.
Huppertz A.	15-30-1995	lid	Vliëks H.	16-04-1992	lid
Joha H.	09-07-2001	lid	Voncken P.	17-08-2001	erelid
Kohl L.J.M.L.	21-11-2001	voorzitter	v. Wersch-Coenen L.	24-10-2001	lid
Lendfers T.	1995	lid	v. Wersch M.L.	25-10-1993	lid
Loozen H.	10-10-1987	lid	v. Wersch M.	07-07-2001	oud-voorz
Mayntz F.	07-09-1991	lid			
Meurers-Hollanders	25-09-1997	lid			

Mochten overlijdensdata onjuist zijn of -nog erger- mochten we leden vergeten hebben, dan bieden we daarvoor bij voorbaat onze excuses aan. Vanzelfsprekend houden we ons aanbevolen voor de juiste gegevens.

IMPRESSIE VAN EEN EXCURSIE

De wandeling door Vaals op zaterdag 15 juni 2002.

Een serie foto's van Armin Hamers

1. Start van de wandeling bij Bloemendaal

2. De Parfumbabriek.

3. Het Von Clermont-huis.

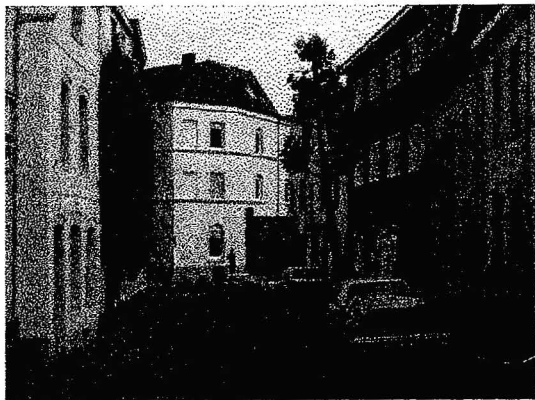
4. De Kopermolen.

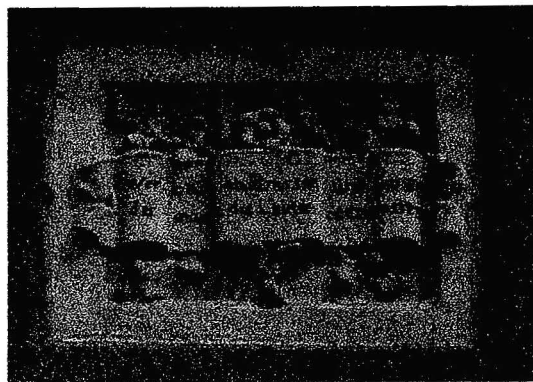
5. De protestantse kerk

6. Glasblazer aan het werk.

7. Akerstraat.

8. Spreuk in de Kerkstraat.

9. Maastrichterlaan.

10. Het voormalig gemeentehuis.

11. Een detail van het voormalige gemeentehuis.

12. Tijdens het uitspreken van het dankwoord.

13. Koffie met vlaai.

14. Einde.

ZES GEMEENTEHUIZEN IN SIMPELVELD/BOCHOLTZ

door M.H.Klinkers

In het laatste weekend van september, op zaterdag 28 september 2002 gaan we met een "open dag" van 12.00 u - 17.00 uur kennismaken met ons nieuwe gemeentehuis.

Hoewel loketten en kantoren langzamerhand al allemaal in gebruik zijn genomen en de ambtenaren hun stek hebben ingenomen is voor de eindafwerking een veilige marge aangehouden en zal de officiële opening 4 december plaatsvinden door de Commissaris van de Koningin in Limburg, mr. B.J.M. baron van Voorst tot Voorst.

Maar waar zijn nu die andere vijf gemeentehuizen gebleven..... ??

In 1870 werd aan de Irmstraat in Simpelveld een nieuwe school gebouwd ter vervanging van de oude school aan de Dorpsstraat. (nu antiekzaak "het Oude Schoolhuis" van de fam. Eussen-Mertens.)

Links van de nieuwe school bouwde men het eerste gemeentehuis.

Rechts kwam de woning voor de hoofdonderwijzer.

Vóór die tijd was er nog geen gemeentehuis. Alles werd geregeld vanuit het huis van de burgemeester (toen de heer Werner Brand) en de secretaris (toen de heer Louis van Wersch, die in 1875 Brand opvolgde)

In hun huizen werden voordien ook de raadsvergaderingen gehouden, en akten en bescheiden berustten bij hun in huis.

Dit oude gemeentehuis aan de Irmstraat heeft dienst gedaan tot 1964.

Toen werd de nieuwbouw (ontwerp Architectenbureau Swinkels-Salemans Maastricht) aan de (vernieuwde) markt in gebruik genomen. (burgemeester Scheelen) Rechts was de Boerenleenbank in aanbouw en daar tegenover was het Rijkspolitiegebouw gepland, dat in 1966 gereed kwam.

Het eerste gemeentehuis in Bocholtz (zie foto, gedeeltelijk slechts te zien) was rond 1848 gevestigd in de oude school bij de kerk. Dit schoolgebouw (op foto rechts van de kerk - huidige Past. Neujeanstraat) werd in 1842 door de gemeente aangekocht van de familie

Mehlkopf en na verbouwing en aanbouw in gebruik als schoollokaal, gemeentehuis en later de woning van "d'r boa", de veldwachter, die tevens gemeentebode was.

De oude burgemeesterswoning - uit de 18^e eeuw - deed dienst als gemeentehuis nr. 2.

Ze werd in 1918 door de gemeente Bocholtz aangekocht van de eigenaar H.J. Rhoen, de toenmalige burgemeester en ging toen als gemeentehuis fungeren tot 1923. Tot 1936 was het ook de ambtswoning van de burgemeester en werd toen politiebureau.

De bouw van het derde gemeentehuis is in 1923 uitgevoerd door de fa. Vreuls uit Nieuwenhagen.

De bouwsom bedroeg fl. 16.200. De architect was A.J. Bartels en het gebouw werd geopend door burgemeester H.J.W. Houbiers.

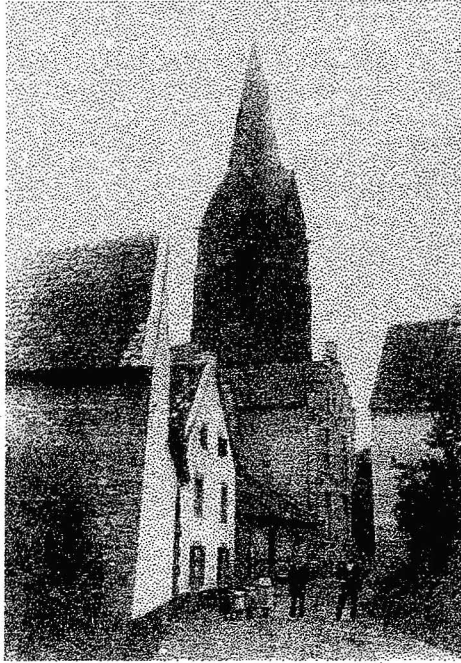
Tot 1958 was burgemeester Houbiers 40 jaar burgervader van Bocholtz en 35 jaar van Simpelveld. In dat jaar kregen de twee zelfstandige gemeenten ieder een eigen burgemeester.

Voor Simpelveld werd dat de heer W.E.A. Scheelen en voor Bocholtz jhr. mr. P.W.M. van Meeuwen

Door de herindeling van 1982 en de éénwording van Simpelveld en Bocholtz werd het derde gemeentehuis van Bocholtz overbodig.

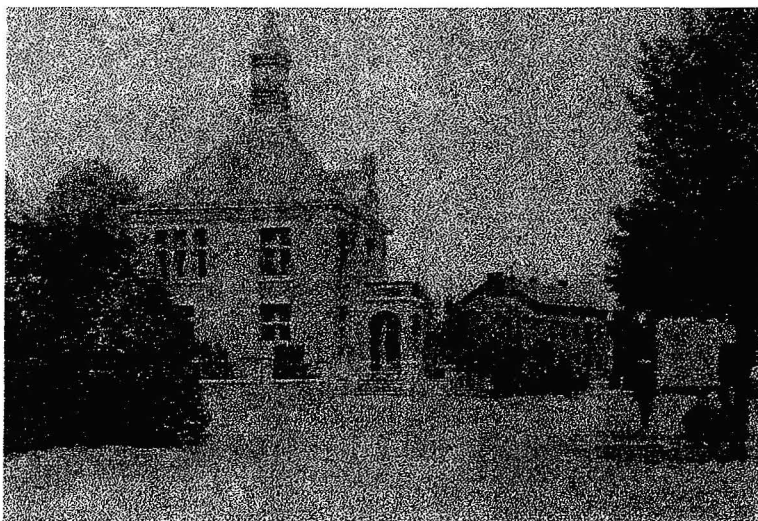
Na een 50.000 gulden kostend onderzoek kwam men tot de conclusie dat het gemeentehuis in Bocholtz (nu "op de Boor") ten dienste van de verenigingen diende te komen en

Gemeentehuizen van Bocholtz.

*Het eerste gemeentehuis van Bocholtz
was gevestigd in de school bij de kerk.
(Rechts nog juist zichtbaar achter de boom.*

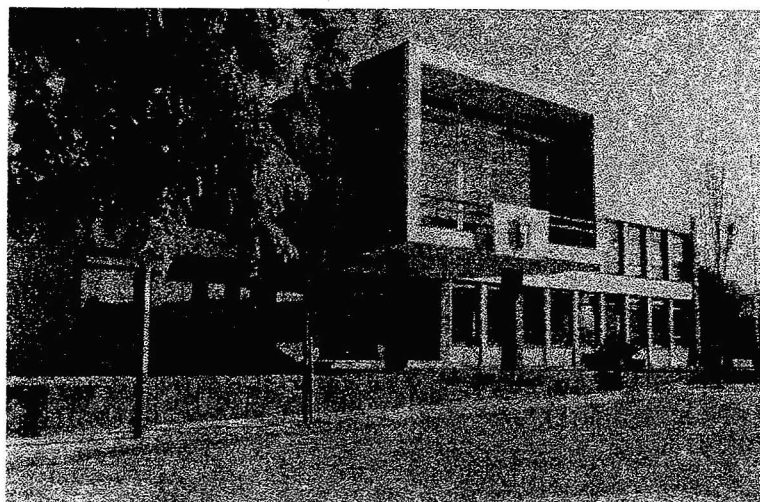
*Het woonhuis van de familie Rhoen.
Gemeentehuis, ambtswoning van de
burgemeesteren vanaf 1936
in gebruik als politiebureau.*

*Het derde gemeentehuis
is gebouwd in 1923.
In gebruik als
multifunctioneel centrum
"Op de Boor"*

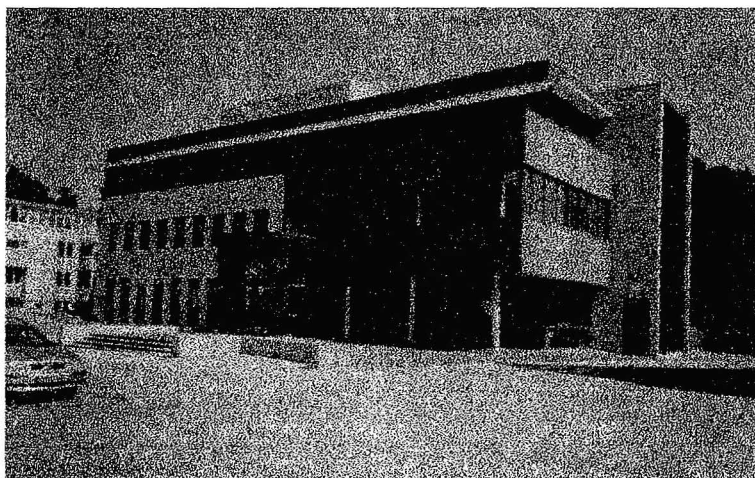
Gemeentehuizen in Simpelveld.

Het eerste gemeentehuis van Simpelveld bevond zich in de linker aanbouw van de Jongensschool in de Irmstraat.

Het gemeentewapen dat aan de voorzijde van het oude gemeentehuis hing, was in 1984 vervaardigd door André Jorissen, toen ambtenaar bij de buitendienst van de afdeling Gemeentewerken.

Het wapen van de gemeente ontbreekt nog boven de ingang

kregen SWOBS, muziekschool en enkele verenigingen ruimten toegewezen, waar dankbaar gebruik van wordt gemaakt.

Ook onze heemkundevereniging kreeg na haar oprichting in 1987 in één lokaliteit in het souterrain onderdak. Dit werd door de heemkundevereniging ingericht als vergaderruimte en opbergruimte en - nadat de wanden van boekenrekken waren voorzien - als bibliotheek.

Omdat door de vele activiteiten van de diverse secties van onze vereniging (vergaderingen dialectgroep en wegkruisen, cursus genealogie) druk gebruik werd gemaakt van deze lokaliteit wisten we de gemeente te overtuigen van de noodzaak om over een tweede ruimte te kunnen beschikken. Deze is nu ook ingericht als cursuslokaliteit en bibliotheek.

De nieuwbouw van '64 in Simpelveld werd ná de herindeling en vóór de overplaatsing van de ambtenaren uit Bocholtz (begin november 1984) in 1983 uitgebreid aan de linkerkant met een L-vormige vleugel van twee verdiepingen.

In december 1984 vond de heropening van het verbouwde gemeentehuis plaats.

In de tweede helft van de 90-er jaren gingen steeds meer stemmen op: "niet meer steeds

aanpassen" en onder druk van de nieuwe Arbowetwet en het slechte binnenklimaat voor de ambtenaren werd besloten tot nieuwbouw over te gaan. Nieuwbouw bleek goedkoper dan renovatie.

In juli 2001 werd gestart. Aannemersbedrijf Nelissen - van Egteren uit Eindhoven voerde de nieuwbouw uit.

Het oude gebouw uit 1964 werd gesloopt, de aanbouw uit 1984 bleef staan en werd opgeknapt.

Deze renovatie en de nieuwbouw hebben 3,9 miljoen euro gekost.

In het nieuwe gemeentehuis is nu ook de politiewijkpost en de VVV gevestigd.

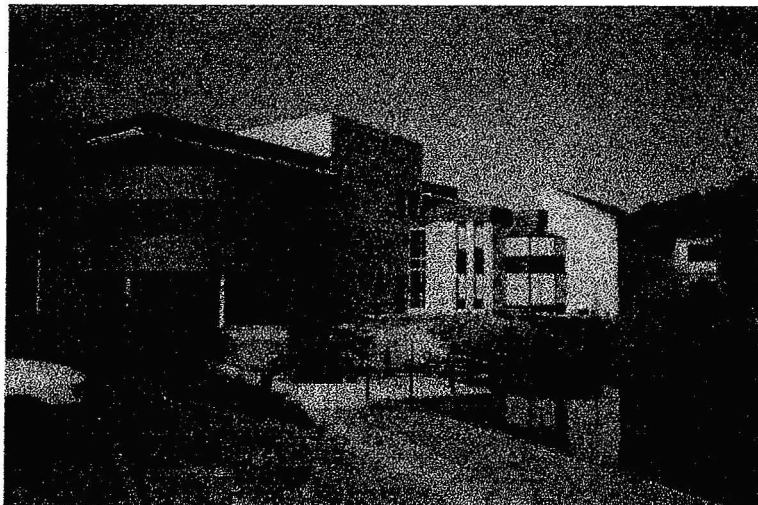
Er zijn nu zelfs 4 publiekbalies en enkele spreekkamers.

In de hal, onder de trap, naast het teruggeplaatste afgietsel van de sarcofaag, heeft de heemkundevereniging "de Bongard" een vitrine geplaatst, hier mogen we onze doelstellingen promoten, de opgravingen van onze sectie archeologie tentoonstellen, wijzen op ons periodiek en onze zorg voor wegkruisen en veldwegen.

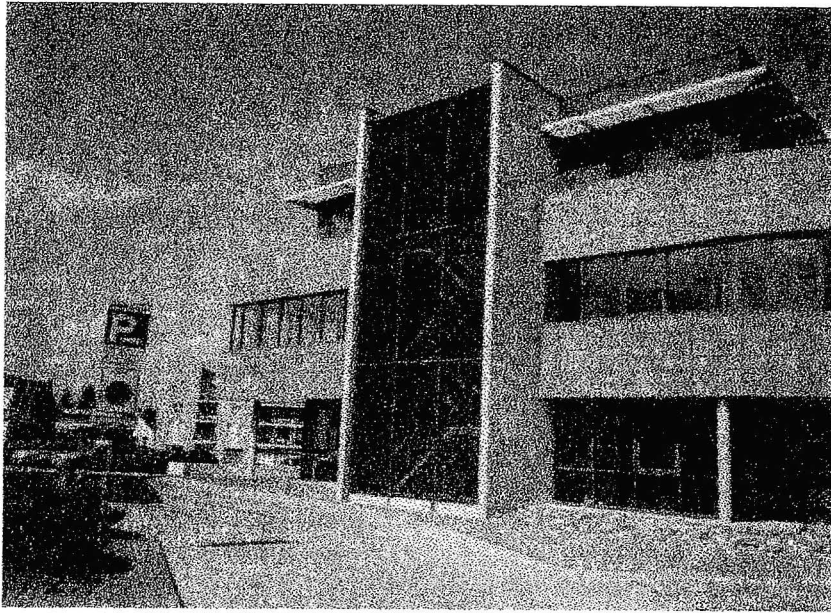
Kortom de heemkunde publiceren.

Bron en foto's Bocholtz: G.Herbergs.

Foto's Simpelveld: M.Klinkers.

De achterzijde van het vernieuwde gemeentehuis.

De architect vond een elegante oplossing voor het wegwerken van de brandtrap.

ACTIVITEITENPROGRAMMA

Dinsdag 22 okt. 20.00 uur: ***ALGEMENE LEDENVERGADERING.***

Na afloop een korte dialezing, onderwerp nog niet bekend.

Dinsdag 12 nov. 20.00 uur: ***“Van Neanderthaler tot Würmthaler”.***

Lezing door dhr. Richard Reidiger, archeoloog, uit Übach-Palenberg.

Dinsdag 10 dec. 20.00 uur: ***Lezing.***

Onderwerp nog niet bekend.

ZOEKPLAATJE

Bovenstaande foto ontvingen we van de heer André Dumont, geboren te Bocholtz, momenteel gedeeltelijk woonachtig in Oss en in Frankrijk. De heer Dumont is intensief bezig met het naspeuren van de afkomst van de familie en het samenstellen van de stamboom. Hij heeft een indrukwekkende hoeveelheid gegevens verzameld en zal in de toekomst enige resultaten van zijn speurtocht publiceren in DE BONGARD. Een gedeeltelijke versie van de stamboom is in te zien op zijn homepage op internet: home.planet.nl/~dumon002.

Van bovenstaande foto zijn de volgende personen bekend:

1. Willem Hubert Dumont, 1913-1993, bruidegom, rijksambtenaar
2. Barbare (Dumont-) Plessen, 1920-2002, bruid, huisvrouw
3. Theresia (Plessen-) Baumgarten, 1898-1985, moeder van de bruid, slagersvrouw
4. Henri Joseph Maria Plessen, 1885-1956, vader van de bruid, slager te Simpelveld en later in Bocholtz
5. Hubertus Dumont, 1877-1956, vader van de bruidegom, metselaar
6. Barbara Kohlen, 1880-1956, moeder van de bruidegom, huisvrouw
7. Hubertina (Beckers-)Plessen, 1928-heden, jongste zus van de bruid, huisvrouw
8. Philomina Theresia (Dumont-)Plessen, 1928, zus van de bruid
9. Petrus Joseph Dumont, 1921-heden, jongste broer van de bruidegom, gehuwd met Philomina Plessen (8)
10. Maria Elisabeth (Jongen-), 1921-2001, zus van de bruid, slagersvrouw, gehuwd met Chr. Jongen
11. Maria Josepha (Baumgarten-)Schoonbrood, 1868-na 1948, grootmoeder van de bruid.

Deze namen zijn met 100% zekerheid bekend. Voor het aanvullen van de ontbrekende personen doen wij een beroep op onze lezers. Ongetwijfeld zullen er nog veel mensen zijn die het lijstje kunnen completeren. Alvast dank voor uw aanvullingen die u kwijt kunt bij:

André Dumont, Kruisstraat 112, 5341 Oss, tel/fax 0412 625653, e-mail: andré.umont@planet.nl of op het adres **Cne Chougny**, 58110 Chatillon en Bazois, tel/fax 0033386844621, e-mail andre.dumont@free.fr. Uw aanwijzingen worden natuurlijk ook doorgegeven door:

Guus Herbergs, Emmastraat 29 6351 CT Bocholtz tel 045 - 544 33 89 of

Frans van der Smissen, Sougnezstraat 6, 6369 EJ Simpelveld, tel 045 - 544 1730.